

HÖGERN OCH

HOTET MOT

LÖNTAGAREN

En granskningsrapport om jobben.

Socialdemokraterna

Den socialdemokratiska visionen

Den 26 maj 2019 går Sverige till valurnorna för att rösta om vilka partier som ska företräda dem i Europaparlamentet. EU har sedan dess bildande varit avgörande för att skapa trygghet och säkerhet i Europa. Sedan Sveriges medlemskap har väsentliga framsteg gjorts för att underlätta för personer, varor och företag att röra sig mellan europeiska länder.

Svenska företag skapar arbetstillfällen, tillväxt och välfärd i vårt land och företagen är till stor del beroende av den europeiska marknaden. Över 70 procent av vår export går till andra länder i Europa, det motsvarar 700 000 arbetstillfällen. Samtidigt finns idag exempel på att svenska företag konkurrerar mot företag som fuskar med skatten, håller med usla arbetsvillkor, betalar låga löner eller inga löner alls. Det drabbar både löntagare och företag som gör rätt för sig.

Den svenska modellen har byggts stark genom satsning på utbildning och goda arbetsvillkor. När löntagare har trygga villkor och bra löner skapas ett gemensamt intresse att stärka svensk konkurrenskraft.

Nu finns flera partier både i Sverige och i andra europeiska länder som vill försämr löntagares villkor och skapa orättvisa förutsättningar mellan företag. Hotet kommer både från traditionell höger och från högerextrema. De högerextrema krafterna har på senare år växt sig allt starkare och eldar upp ett motstånd mot det europeiska samarbetet. De motverkar EU-samarbetet, försämrar kvinnors rättigheter och kränker demokratiska rättigheter. Många högerextrema förnekar klimatförändringen och behovet av en grön omställning av både industri och samhälle.

Istället måste vi fortsätta omfamna nya tekniska lösningar för att rädda klimatet och öka våra företags konkurrenskraft.

Vårt Europa skapar fler, trygga jobb, försvarar svenska kollektivavtal, stoppar skattefusk och ligger i framkant för en klimatomställning för att skapa nya, gröna jobb. Europa ska gå framåt tillsammans.

Sverigedemokraterna – protektionism och högerextremism

De protektionistiska vindarna blåser starka i Sverigedemokraterna, som ett nationalistiskt och rasistiskt parti sprunget ur vit makt-miljö har de under lång tid drivit att Sverige ska lämna EU.^{1 2 3} Bland annat innehöll SD:s valplattform inför riksdagsvalet 2018 skrivningar om utträde ur EU.⁴ Även om SD nu har sagt sig inte längre vilja driva frågan om utträde är det tydligt att partiet helst skulle stå utanför EU.

Sverige är beroende av handel med andra länder. Istället för SD:s resonemang⁵ om ett ensidigt fokus på kortsiktiga svenska intressen och att importen ska minska något så skulle ett utträde ha allvarliga konsekvenser för svensk export, jobb och svenskt välstånd.

De partier som SD samarbetar med i sin partigrupp i Europaparlamentet samlar flera högerextrema krafter runt om i Europa. Bland de partier som Sverigedemokraterna finner inspiration från finns det nationalkonservativa ungerska partiet Fidesz med Viktor Orbán som partiledare. Det är ett nationalistiskt och invandringskritiskt parti som ökat sin kontroll över media, tagit kontroll över rättsväsende

1 <https://www.landlantbruk.se/politik/sds-jimmie-akesson-vill-lamna-eu-europa-kommer-att-fortsatta-att-handla-oavsett-unionen/>

2 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/motion/folkomrostning-om-uttrade-ur-eu_H4021649

3 <https://www.altinget.se/eu/artikel/sd-nu-tar-vi-nasta-steg-mot-en-swexit>

4 <https://sd.se/wp-content/uploads/2018/05/Valplattform-2018-1.pdf>

5 2018/19:165 av Tobias Andersson mfl " En handelspolitik för tillväxt"

och sparkar ut fria universitet och monterar kontinuerligt ned demokratin⁶.

Jimmie Åkesson har i en intervju berättat att han ser Viktor Orbán och den politik som han för som en förebild.⁷ Även Kristina Winberg, toppnamn på SD:s lista, ser Orbán som sin politiska förebild:

“Vem är din politiska förebild?

Viktor Orbán. Han är precis den ledaren som jag skulle vilja ha i Sverige.”⁸

Även Richard Jomshof, partisekreterare och vice gruppleadare uttryckte sig senast 2015 avundande om läget i Ungern:

“Eftersom Sverige inte är Ungern, eftersom vi inte sitter i regeringsställning (än) och eftersom media i Sverige inte fungerar som media i Ungern, är vi tvungna att anpassa oss till den verklighet som råder här. Det innebär inte minst att vi måste anpassa vår retorik efter det rådande läget.”⁹

Protektionism och högerextremism skadar Sverige

Sverige är ett exportberoende land som värnar frihandeln. 700 000 jobb skapas tack vare exporten till EU:s inre marknad. Tack vare vårt EU-medlemskap vidgas vår hemmamarknad från tio miljoner människor till över 500 miljoner. Att exporten fortsätter att öka är avgörande för vår tillväxt och välfärd. När nu protektionismen är på frammarsch är det ännu viktigare att vi står upp för frihandel och öppenhet. När den moderna industrin kräver samarbete över gränserna signalerar de högerextrema och högerpopulistiska par-

tierna i EU för protektionism och inskränkthet.

En multilateral regelbaserad handel är viktigt för alla världens länder, oavsett utvecklingsnivå. Den växande protektionismen i världen riskerar tillväxt och jobb i såväl Sverige som andra länder.

De europeiska ekonomierna är tätt sammanflätade, 70 procent av den svenska exporten går till EU:s inre marknad¹⁰. Den svenska ekonomin och välfärden är helt beroende av goda förutsättningar för handel med varor och tjänster både inom EU och med resten av världen. Sverigedemokraterna förordar att Sverige ska ha samma relation med EU som Norge och Island har. Det skulle ge Sverige tillgång till den inre marknaden men i realiteten också betyda att Sverige tappar allt inflytande över den inre marknaden.¹¹ I praktiken skulle det kunna innebära att Sverige betalar lika mycket i EU-avgift per capita, måste följa vissa regler, men får inte sitta runt förhandlingsbordet och bestämma om dessa regler.

Norges statsminister Erna Solberg kommenterade Storbritanniens folkomröstning om brexit, en vecka innan omröstningen, om deras eventuella förslag att få en liknande överenskommelse som Norges relation till EU:

“De kommer inte att gilla det/.../det kommer att bli svårt för Storbritannien, för då kommer Bryssel att bestämma utan att britten har möjlighet att delta i beslutsprocessen.”¹²

SD skyddar och hyllar andra högerextrema krafter som vill nedmontera alla människors lika värde, fristående media och fria domstolar. Exempelvis genom att ställa sig negativa till de åtgärder kommissionen föreslagit mot Polen till följd av att man undergrävt rättsväsendets oberoende.¹³ Att SD samarbe-

⁶ <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/viktor-Orbans-kontroversiella-reformer-i-ungern>

⁷ <https://arbetet.se/2018/05/17/jimmie-akesson-partipolitik-i-facket-ar-direkt-fel/>

⁸ <https://valkompassen.svt.se/eu-2019/kandidat/kristina-winberg>

⁹ <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=1650&artikel=6267252>

¹⁰ <https://www.kommers.se/Documents/dokumentarkiv/publikationer/2019/Publ-Sverige-i-EU.pdf>

¹¹ 2018/19:165 av Tobias Andersson mfl ” En handelspolitik för tillväxt”

¹² <https://www.politico.eu/article/eu-referendum-look-before-you-leap-norways-pm-tells-brexiters/>

tar med partier med sådana åsikter är ingen slump, det är för att Sverigedemokraterna själva vill nedmontera de fri- och rättigheter som varit avgörande för att bygga det svenska välfärdssamhället.^{14 15}

Ett val om de trygga jobben

Sverigedemokraterna säger sig värna svenska arbetstagare, men röstar konsekvent emot förslag som skulle öka tryggheten för svenska löntagare. Ett av många exempel är att de röstade emot att EU:s globaliseringsfond ska ge stöd till uppsagda löntagare i Sverige.¹⁶

Moderaternas Europaparlamentariker driver samma löntagarfientliga linje. De har till exempel hela tiden varit motståndare till förändringar av det så kallade Utstationeringsdirektivet – förändringar som innebär att löntagare som tillfälligt arbetar i annat land ska kunna garanteras kollektivavtalsenliga villkor och löner. Istället för kollektivavtal har Moderaterna velat införa minimilöner.¹⁷

SD och M har i Europaparlamentet och i Sverige fört en kampanj för att försäkra människors rätt till grundläggande trygghet i livet. De ser mellan fingrarna när det kommer till lönedumping mellan löntagare i europeiska länder och försämrade arbetsvillkor.¹⁸

Så röstar de svenska partierna i Europaparlamentet

	JA	Antast	Nej	Röstade ej	S	FI	V	MP	C	L	KD	M	SD
Fackliga rättigheter	Skärpta fackliga rättigheter genom EU:s sociala pakt	👍			👍	👍	👍	👉	👎	👉	👎	👎	👎
	Strategi för samarbete med svårarbete och utrymmande av arbetskraft	👍			👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👎
	Lika lön för utländsk arbetskraft i Sverige	👍			👍	👍	👎	👍	👎	👉	👎	👎	👍
Arbetslivet	Mer resurser till utveckling av yrkesutbildning i EU	👍			👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👎
	Europeisk myndighet som ska bevaka ett arbetsrätt efterlevs	👍			👍	👍	👉	👍	👎	👎	👎	👎	👎
Arbetsmiljö	Regler för att skydda arbetstagare från cancerframkallande ämnen i jobbet	👍			👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👎
	Stöd till den europeiska myndigheten för arbetsmiljö	👍			👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👎
	Anta en EU-strategi för förbättrad arbetsmiljö	👍			👍	👎	👍	👍	👍	👍	👍	👍	👎
Jämställdhet på arbetsmarknaden	Anta en strategi för jämställdhet i arbetslivet	👍			👍	👍	👎	👍	👎	👍	👎	👎	👎
	Förbättra villkoren för föräldralediga	👍			👍	👍	👍	👍	👉	👍	👎	👎	👎
Denok-kraft	Samarbetar med högerextrema partier i sin parlamentargrupp	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja

Källa: votingswatch.eu

13 <https://www.europaortalen.se/2018/09/sd-vill-stoppa-eu-processen-mot-polen>

14 Röstade emot "Skärpta åtgärder mot missbruk av tidsbegränsade anställningar" (2015/16:AU5). Förslag om ingrepp i lönesättningsmodellen: Lärlingsanställningar, Vill se över fackliga sympatiåtgärder (motion 2015/16:3100, 2016/17:2518, 2017/18:2087)

15 Indikerar att man vill styra politiskt styra public service innehåll:

"Det är socialismen och mångkulturalismen som vi ska avskaffa, inte public service" – Mattias Karlsson angående frågan om att avskaffa public service på SD:s landsdagar 2017

<https://www.dn.se/nyheter/politik/sverigedemokraterna-vill-behalla-public-service-trots-hard-kritik/>

16 Oktober 2016 Sverige lämnade in ansökan EGF/2016/002 SE/Ericsson om ekonomiskt stöd från fonden efter uppsägningar i Nuts 2regionerna Stockholm, Östra Mellansverige, Sydsverige och Västsverige. 918 av 1556 uppsagda arbetstagare som är berättigade till stöd från fonden förväntas delta i åtgärderna.

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2016-0367+0+DOC+PDF+V0//SV>

17 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2F%2FEP%2F%2FNONSGML%2BCOMP%2BPE-601.105%2B01%2BDOC%2BPDF%2BV0%2F%2FEN>

18 <https://www.europaortalen.se/2018/09/eu-fragor-som-skapade-storbrak-i-riksdagen>

Löntagares trygghet och rättigheter

Svensk arbetsmarknad grundar sig på den svenska modellen, att det finns jämbördiga parter på arbetsmarknaden som förhandlar fram goda arbetsvillkor och löner för löntagare. Men tryggheten kräver också att det finns stöd för att växa eller växla karriär mitt i livet, då kan man inte som SD rösta nej till stöd för löntagare när svenska företag måste omstruktureras. Den trygghet som den svenska modellen och fackföreningarna skapat har varit avgörande för den ökade produktiviteten i svenska företag som lett till att de kunnat växa och anställa fler.

Det ska inte vara möjligt att dumpa löner eller ta in löntagare från andra länder för att företag ska få konkurrensfördelar. Det skulle innebära sämre villkor, lägre löner, minskad trygghet och i förlängningen färre jobb. För att säkra jobben måste vi värna den svenska modellen – en grundläggande del är att på svensk arbetsmarknad ska svenska villkor gälla.

Svenska industrijobb behöver EU

Tre fjärdedelar av det industriarbetarna tillverkar säljs utanför Sverige. Hade det bara funnits den svenska marknaden att sälja till, hade fabrikerna kunnat stänga och industriarbetarna stått utan jobb redan i april. Så tidigt på året är nämligen produktionen som motsvarar behovet på den inhemska marknaden avklarad. Sverige är ett litet exportberoende land i norra Europa och handelsmöjligheterna

går inte att överskatta. Det gäller också för vår gemensamma välfärd. Industrin finansierar en stor del av vår välfärd genom just exportinkomster.

Men det handlar inte bara om att EU skapar jobb inom industrin. I och med att vi värnar och sprider den svenska modellens principer inom EU har vi trygga jobb. För det är faktiskt en stor skillnad på jobb och trygga jobb. Industriarbetarnas rätt till en rättvis lön och makt över kollektivavtal måste vara skyddad av EU, på samma sätt som företagens rättigheter skyddas. Europas industriarbetare ska inte konkurrera med varandra med låga löner och dåliga arbetsvillkor, utan med innovation och tillväxt.

Ingen ska dö av sitt jobb

Varje år dör nästan 4 000 arbetare på jobbet i Europa. Vi behöver politiker som står upp mot de arbetsgivare som vill öka vinster på bekostnad av arbetsmiljön och säkerheten på jobbet. Genom EU kan vi med gemensamma regler och lagar förbättra arbetsmiljön för industriarbetare i Sverige och över hela Europa. Istället röstar Sverigedemokraterna nej till att förbättra arbetsmiljön för löntagare, bland annat genom att rösta nej till regler för att skydda arbetstagare från cancerframkallande ämnen på jobben.¹⁹

¹⁹ <https://www.votewatch.eu/en/term8-protection-of-workers-from-the-risks-related-to-exposure-to-carcinogens-or-mutagens-at-work-draft-le.html>

Ungern och Österrike

I Ungern där det nationalkonservativa partiet Fidesz med Viktor Orbán har makten, just den Orbán som Sverigedemokraterna ser som sin politiska förebild och som Moderaterna har i sin partigrupp, har de lagar på plats som innebär att strejker måste godkännas av arbetsgivaren.

De har också instiftat en ny lag som runt om i Europa går under beteckningen "slavlagen".²⁰ Den innebär att arbetsgivaren kan beordra upp till 400 timmar övertid per år men inte betala för det förrän tre år senare. I praktiken är det alltså möjligt att tvingas arbeta i 1200 timmar, nästan ett helt år utan en enda krona i lön.

Även i Österrike, där högern förra året tagit makten med hjälp av högerextrema FPÖ, har man gett sig på löntagares rättigheter. Bland det första den nya regeringen gjort var att utöka arbetstiden till 60 timmar per vecka och arbetsdagen till 12 timmar.²¹ Hundratusentals människor har varit ute och protesterat, däribland många löntagare som 6 månader tidigare använt sin demokratiska röst för att "ge politikerna en känga" och därför röstat på FPÖ.

Det här är exempel på när högerpartier går ihop med högerpopulister och högerextrema partier: det drabbar ofta löntagare. Europa behöver istället trygga löntagare. Och för att stärka vår konkurrenskraft måste vi se till att spelreglerna följs av alla. Att skatter betalas och att svenska kollektivavtal gäller i Sverige.

SD har röstat nej till stärkta rättigheter för arbetstagare inom transportbranschen²²

Både Winberg och Lundgren röstade:

- Nej till att utstationeringsreglerna ska gälla internationella transporter
- Nej till att låta medlemsländerna införa ytterligare krav på och kontroller av cabotagetransporterna, utöver EU:s minimikrav
- Nej till att minska antalet timmar en chaufför får köra per dag (från 9 till 8), per vecka (från 56 till 48) och på två veckor (från 90 till 80)
- Nej till att ge chaufförer rätt till en timmes vila efter 4,5 timmars körtid, i stället för 45 minuters vila.
- Nej till att öka chaufförernas vanliga rasttid från 15 till 30 minuter.
- Ja till att chaufförerna ska tillåtas sova i sina hytter under normal veckovila och därmed inte bli erbjudna andra sovplatser.

Klimatförnekare och bromsklossar

I Naturskyddsföreningens granskning av samtliga svenska partier i Europaparlamentet och deras klimatarbete under den senaste mandatperioden får Sverigedemokraterna²³ sämsta betyg. Det liknar det resultat Naturskyddsföreningen gav Sverigedemokraternas politik i Sveriges riksdag.²⁴

"Sverigedemokraterna är ett av de svenska partier som har röstat sämst för miljön under mandatperioden."

²⁰ <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/tusentals-i-protest-mot-slavlag-i-ungern>

²¹ <https://www.svd.se/stora-protester-i-osterrrike-om-arbetstid>

²² <http://arenaide.se/wp-content/uploads/sites/2/2019/04/nar-de-tror-att-ingen-ser-av-susanna-kierkegaard-12-april-2019-komprimerad.pdf>

²³ https://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/Blaslampor_och_bromsklossar_3.pdf

²⁴ <https://www.naturskyddsforeningen.se/val2018/partierna-kliver-framat-i-miljopolitiken>

“Partiet har inte varit märkvärdt aktiva i miljöfrågor och har generellt uppvisat låga miljö- och klimatambitioner. Sverigedemokraterna var det enda svenska parti som inte röstade ja till ett förslag om att sätta ett mål för minskat matsvinn till år 2030.”

Sverigedemokraterna har i riksdagen inte ställt sig bakom Parisavtalet, och inte heller Sveriges nya klimatlag eller det långsiktiga klimatmålet för nationella utsläpp och partiet saknar en politik för att minska de svenska utsläppen av växthusgaser. Om SD:s arbete i EU-nämnden skriver Naturskyddsföreningen:

*“I EU-nämnden har de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna dessutom flera gånger sänkt ambitionerna för den miljöpolitik som Sverige ska driva inom Europeiska unionen. Det har gällt exempelvis vilka klimatmål för EU som Sverige ska driva och frågan om införande av ett ålfiskeförbud inom hela EU.”*²⁵

Under mandatperioden har SD:s miljöpolitiska talesperson Martin Kinnunen varje år lämnat in en snarlik motion i syftet att försöka få igenom partiets klimatpolitik. Mellan 2014 och 2016 har samma formulering som ifrågasätter en ökning av medeltemperaturen och att man ska ha ett “öppet sinne” för effekterna av växthusgaser stått i SD:s årliga motion om klimatet.

Kinnunen har även sagt att:

*“I Sverige behöver man nog inte ha någon klimatångest, vi har tämligen god beredskap och goda möjligheter att bekämpa olika former av väderfenomen”.*²⁶

Naturskyddsföreningen ger även parlamenta-

rikerna från Moderaterna ett dåligt betyg för deras miljöarbete i Europaparlamentet.²⁷

“Överlag har Moderaterna röstat emot såväl bindande klimatmål på nationell nivå och EU-nivå, som ökade ambitionsnivåer inom klimatområdet. De har också röstat emot en bättre implementering av art-och habitatdirektivet för att istället förespråka en översyn.”

Även inom moderaterna finns klimatförnekare. Riksdagspolitikern Jan Ericson har deltagit på konferenser för kända klimatförnekare och återkommande uttalat sig skeptisk till de klimatförändringar som pågår just nu.²⁸

Grön omställning är nödvändig

Svenska företag och jobb står inför en grön omställning. Att minska utsläppen från till exempel transporter och industri kommer vara avgörande för att nå målet att Sverige ska vara världens första fossilfria välfärdsland 2045. Samtidigt som en omställning minskar utsläppen så kan det även skapa en konkurrensfördel för svenska företag. Att gå före driver utveckling framåt och leder till nya innovationer och produkter, det kan i sin tur stärka Sveriges konkurrenskraft och leda till flera trygga jobb.

Den nonchalans, klimatskepsism och brist på framåtsyftande förslag kopplat till klimatet som såväl Moderaterna och Sverigedemokraterna uppvisar skulle påverka svenska företag negativt om SD och M ökar sitt inflytande i Europaparlamentet.

25 https://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/ny_fart_i_miljopolitiken_-_partiutvardering_2014-2018_web.pdf

26 <https://www.expressen.se/nyheter/det-har-plockats-bort-fran-sds-klimatmotioner/>

27 https://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/Blaslampor_och_bromsklossar_3.pdf

28 <https://www.expressen.se/nyheter/riksdagsledamot-fran-m-deltog-i-konferens-for-klimatfornekare/>

Vidare är ett EU-medlemskap en effektiv klimatåtgärd. Om Sverige skulle gå ur EU skulle Sverige förlora inflytande i klimatpolitiken. Det skulle till exempel leda till att Sverige står utanför EU:s utsläppshandelssystem, EU ETS. Att stå utanför utsläppssystemet skulle bli ett mindre kostnadseffektivt sätt att minska växthusgaserna. Det skulle även påverka våra industri- och energianläggningar negativt då de skulle förlora på att genomföra klimatinvesteringar innan ett nytt svenskt system kommer på plats.

Svenska företag har en unik chans att fortsätta den gröna omställning som påbörjats. Det kräver konkreta förslag såväl nationellt som inom EU. Att leda initiativ i den gröna omställningen skapar fler jobb och en möjlighet till att skapa produkter som är världsledande och unika. Svenska och europeiska jobb kan både skyddas och skapas.

SD har röstat nej till klimat och miljön ²⁹

- Nej till minskade utsläpp av växthusgaser
- Nej till att minska utsläppen från lastbilar
- Nej till att minska utsläppen från personbilar
- Nej till satsningar på klimatforskning
- Nej till minskat matsvinn
- Nej till att förbjuda hormonstörande ämnen i vatten
- Nej till satsningar på biologisk mångfald

Valet till Europaparlamentet

Om mindre än en vecka är det dags att lägga sin röst på vem som ska företräda Sverige i Europaparlamentet. Valet står mellan att öka arbetstagares villkor, trygghet och löner, att driva den nödvändiga gröna omställningen framåt för att skapa fler jobb och öka företagens konkurrenskraft och partier på högerkanten som vill försäkra för svenska löntagare, som ser Viktor Orbán som sin politiska förebild och som förnekar den klimatförändring som vi ser bevis på varje dag.

Det är hög tid att stå upp för ett enat EU och för människors rättigheter och trygghet, för en anständig politik och mot högerextremism och förlorade jobb.

Socialdemokraterna